

275/53/05

Liikenne- ja viestintäministeriö
Tiehallinto

20.4.2006

TIEHALLINNON TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2005

Valtiontalouden tarkastusvirasto antaa Tiehallinnon tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2005 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan sekä liikenne- ja viestintäministeriölle että Tiehallinnolle.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti ja se on kohdistunut Tiehallinnon tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja tuloksellisuuden laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja Anne Heinonen ja sitä on valvonut tarkastuspäällikkö Markku Heikkinen. Tarkastuksessa on avustanut ylitarkastaja Anja Vesander. Tilintarkastukseen sisältyneen maanhankintojen maksatusjärjestelmän tarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja Timo Kerttula ja sitä on valvonut tarkastuspäällikkö, CISA Pentti Mykkänen.

TILINPÄÄTÖS

Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, onko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot laadittu olennaisilta osin oikein.

VALTIONTALOUDEN TARKASTUSVIRASTO

► Postiosoite: PL 1119, 00101 Helsinki ► Käyntiosoite: Annankatu 44, 00100 Helsinki
► Puhelin: (09) 4321 ► Faksi: (09) 432 5820

Talousarvion toteutumalaskelman tietoja momenttien 31.24.78 "Eräät tiehankkeet", ja 31.24.79 "Jälkirahoitus-, kokonaisrahoitus- ja elinkaarirahoitushankkeet", ja 31.99.78 "Vuosaaren sataman liikenneväylien rakentaminen", käytettävissä olleiden valtuuksien määrästä, valtuuksien käytöstä ja käyttämättä jääneistä valtuuksista ei valtuuskirjanpidon puutteiden vuoksi voida pitää luotettavina. Muilta osin talousarvion toteutumalaskelman tiedot ovat oikeat. Valtuuksien tarkastus oli EU – hankkeiden osalta rajattu.

Tuotto- ja kululaskelman tiedot poistoista ja taseen erät "Rakenteet", noin 13.965 milj. euroa ja "Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat" noin 293 milj. euroa sisältävät kirjanpitomenettelyistä johtuvaa epätarkkuutta. Taseen erä "Rakennusmaa- ja vesialueet", noin 594 milj. euroa, sisältää virheriskejä maa-alueisiin liittyvän kirjanpidon puutteista johtuen. Muilta osin tuotto- ja kululaskelma ja tase on laadittu säännösten mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitettävät tiedot on esitetty talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla. Liitteen 7 "Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot" tietoihin sisältyy tieomaisuuden kirjanpidon puutteista johtuvia virheriskejä.

Tilinpäätösanalyysi on esitetty talousarvioasetuksen mukaisesti.

Tuloksellisuuden kuvaus

Toiminnallista tehokkuutta koskevien tietojen sisältöä ja esittämistapaa ja niiden perustana olevaa laskentatointa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältääkö tuloksellisuuden kuvaus olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot.

Tuotosta ja laadunhallintaa koskevien tietojen osalta on tarkastettu, onko suoritteiden määrästä ja julkishyödykkeistä ja palvelukyvyystä esitetty olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot.

Toiminnallista tehokkuutta koskevinä tietoina on esitetty perustienpidon yksikkömenot, Tiehallinnon prosessien suorituskyvyn mittarit ja kustannusvastaavuuslaskelmat maksullisista julkisoikeudellisista

ja liiketaloudellisista suoritteista. Yhteisrahoitteisen toiminnan, määrältään noin 14 milj. euroa, kustannusvastaavuuslaskelmaa ei ole esitetty.

Maksullisen toiminnan vuositulosta kuvaavat tiedot kustannusvastaavuuslaskelmissa ovat oikeat ja riittävät. Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelman poistoihin sisältyy kuitenkin arvioon perustuvia eriä.

Koska perustienpidosta ja prosesseista on esitetty vain menoperusteisia tietoja ja yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma puuttuu, ei toiminnallisesta tehokkuudesta esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä. Tiehallinnon tulee kehittää kustannuslaskentaansa siten, että oikeat ja riittävät tuloksellisuustiedot myös näiltä osin voidaan esittää.

Tuotosta ja laadunhallintaa koskevinä tietoina esitettyjä suoritettietoja ja tietoja palvelukyvyistä voidaan pitää riittävinä.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyyssissä ja tarkastettu kirjanpidon ja tuloksellisuuden laskentatoimen tarkastuksen sekä valtuuskirjanpidon ja maa-alueiden hallinnan sekä maanhankinnan maksatuksen järjestelmän ja hankintojen tarkastusten yhteydessä.

Tieomaisuuden kirjanpitoa ja maa-alueiden hallintaa ei ole hoidettu riittävän tarkasti ja luotettavasti. Menettelyitä tulee kehittää näiltä osin.

Valtuuskirjanpito on tarkastuksessa todettu puutteellisesti hoidetuksi. Tiehallinnon tulee jatkaa toimenpiteitä valtuuskirjanpidon kehittämiseksi talousarvioasetuksen 54a §:n vaatimusten mukaiseksi.

TALOUSARVION JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu lukuun ottamatta talousarvioasetuksen 54a §:n edellyttämää valtuuskirjanpidon järjestämistä.

ILMOITUSVELVOLLISUUS VALTIONTALouden TAR- KASTUSVIRASTOLLE

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 §:n 1 momenttiin perustuen Tiehallinnon tulee ilmoittaa tarkastusvirastolle 11.8.2006 mennessä, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt tieomaisuuden kirjanpidon kehittämiseksi ja kustannuslaskennan kehittämiseksi talousarvioasetuksen 55 §:n vaatimuksia vastaavaksi.

Ylijohtaja

Marjatta Kimmonen

Ylitarkastaja

Anne Heinonen

TIEDOKSI

Valtiontilintarkastajat
Valtiovarainministeriö
Valtiovarain controller -toiminto
Liikenne- ja viestintäministeriön kansliapäällikkö
Tiehallinnon pääjohtaja
Tiehallinnon johtokunnan jäsenet
Valtiokonttori